's-Hertogenbosch Hinthamerstraat 102

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, H - 629 Bouwjaar : ca. 1500

Eigenaar : C.M. Wezenbeek Architect

Huidige functie: winkel met bovenwoningen Oorspr. functie: woning

Verbouwingen: XVII, XIX, 1910, 1921, 1982, 1999.

Archief : Gemeente 's-Hertogenbosch, afdeling BAM, documentatie-archief.

Beschrijving

Algemeen:

Het pand Hinthamerstraat 102 is gelegen aan de noordzijde van de Hinthamerstraat, in het bouwblok tussen de straten In den Boerenmouw en de Louwsche Poort. Het pand heeft zijn oorsprong in een breder perceel, waartoe ook het rechter buurpand nr. 104 behoorde en dat dateert uit de tweede helft van de 13de eeuw. Van deze oudste bouwfase is in het pand relatief veel bewaard gebleven in de zijmuren en deels ook in de ach-tergevel. In de 15de eeuw is het brede pand opgesplitst in twee afzonderlijke panden door in het midden van het pand een scheidingsmuur te plaatsen, waarbij het keldergewelf, de huidige balklagen en de in 1999 gesloopte kapconstructie zijn aangebracht. Het pand staat in verbinding met het pand dat tegen de achtergevel is gebouwd en georiënteerd is op de Louwsche Poort.

Het pand is opgebouwd uit een kelder met een 15de-eeuws gedrukt tongewelf, een hoge begane grond, een verdieping en een zolderverdieping. Het zadeldak bezit aan de voorzijde een wolfeinde en is gedekt met gesmoorde, verbeterde Hollandse pannen.

Voorgevel:

De 19de-eeuwse lijstgevel heeft een breedte van twee vensterassen en is voorzien van een pleisterlaag met blokmotief. Het opgaand muurwerk dateert vermoedelijk uit deze zelfde periode. De winkelpui op de begane grond is een 20steeeuwse ('70-er jaren) reconstructie naar 18de/19de-eeuws voorbeeld. In het midden bevindt zich een deur die met twee hardstenen treden toegang geeft tot de winkel. Het bovenlicht is voorzien van een ruitvormige roedenindeling. De centrale ingang wordt geflankeerd door twee 10-ruits schuifvensters geplaatst op een hardstenen onderdorpel, die tegelijkertijd een afdeklijst vormt van de onderliggende borstwering en plint, beide uitgevoerd in hardsteen. Het hoge schuifvenster is, overeenkomstig met

de 18de/19de-eeuwse Empire-stijl, uitgevoerd met een brede middenstijl en in het midden voorzien van een kraal. De pui wordt afgesloten door een uitkragende kroonlijst.

In het rechterdeel van de plint en een deel van de straat bevindt zich de voormalige kelderingang (thans kelderlicht).

Op de eerste verdieping bevinden zich twee 2-ruits draairamen met een vast 2-ruits bovenlicht, voorzien van veelkleurig glas-in-lood. De vensters zijn geplaatst in de mogelijk nog oorspronkelijke, 19de-eeuwse kozijnen. De hardstenen onderdorpels horen tot de bouwtijd. Voor de ramen zijn met de verbouwing in 1999 vier Franse balkons aangebracht.

Van de vensters op de tweede verdieping is zowel het kozijn als het raamhout vernieuwd. De vensters zijn uitgevoerd als vierruits draairamen, geplaatst op een natuurstenen onderdorpel.

Voorgevel.

De gevel wordt afgesloten door een kroonlijst die doorloopt over de gevel van het rechterbuurpand Hinthamerstraat 104.

Linkerzijmuur.

De linkerzijmuur behoort tot de 13de-eeuwse bouwfase. Tussen de met versnijdingen gemetselde poeren zijn grondbogen geslagen.

Rechterzijmuur:

De vijftiende-eeuwse rechterzijmuur wordt gevormd door de scheidingsmuur, die het brede laat 13de-eeuwse pand, waartoe ook nr. 104 behoorde, in twee afzonderlijke bouwdelen opsplitste. Het 15de-eeuwse muurwerk van de rechter zijmuur is op staal gefundeerd.

Achtergevel:

Sinds de late middeleeuwen vormt de achtergevel een gemeenschappelijke muur tussen nr. 102 en de achterbouw aan de Louwsche Poort. Het onderste deel van de gevel, dat wil zeggen vanaf 1 meter onder de eerste-verdiepingsvloer, behoort tot de 13de-eeuwse fase en is gefundeerd op poeren en grondbogen; op het niveau van de begane grond is dit muurwerk tegenwoordig geheel verdwenen. In de 17de eeuw is

het middeleeuwse muurwerk opgehoogd met de huidige topgevel, welke is voorzien van vlechtwerk. In de gevel bevinden zich verscheidene (dichtgezette) gevelopeningen (XVII, XIX).

Interieur:

De kelder, die de volledige plattegrond van het pand beslaat, is voorzien van een gedrukt tongewelf in de lengterichting van het pand dat waarschijnlijk dateert uit de 15de eeuw. Het muurwerk ter plaatse van de voorgevel, de linkerzijgevel en de achtergevel is 13de-eeuws. Momenteel staat de kelder van Hinthamerstraat 102 en de dwarsgeplaatste achterbouw aan de Louwsche Poort met elkaar in verbinding. Ondanks ingrijpende verbouwingen zijn de samengestelde balklagen van moer- en kinderbinten boven de begane grond en de verdieping grotendeels behouden gebleven. Het pand is vier balkvakken diep. De moerbalken rusten op sleutelstukken met een peerkraal; tussen de balken zijn nog restanten van eiken spreidsel met spreidsellatjes aangetroffen. De kap is in 1999 vernieuwd.

Redengevende omschrijving

Het pand Hinthamerstraat 102 heeft hoge monumentwaarde vanwege de hoge ouderdom en gaafheid van de gevels en de balklagen. Daarnaast is de bouwmassa van het pand, in samenhang met het rechter buurpand Hinthamerstraat 104, representatief als voorbeeld van de ontwikkeling van de middeleeuwse bebouwing langs de Hinthamerstraat.

Datum verkenning: 27 mei 2003 Fotografie: M. Bimmel

Veldwerk: M. Bimmel en A.K. Hemmes

Tekst rapportage: A.K. Hemmes